

საქართველოს გარემოს დაცვისა
და სოფლის მეურნეობის
სამინისტრო

გარემოს ეროვნული სააგენტო

საქართველოს ტერიტორიაზე
ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების
ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის
წელიწდეული

გარემოს ეროვნული სააგენტოს გარემოს დაზიანებების
მონიტორინგის დეპარტამენტის 2017 წლის მონაცემები

თბილისი 2018

სარჩევი

სარჩევი	2
შესავალი	3
ქ. ახალქალაქი	5
ქ. ახალციხე	6
ქ. ბათუმი	7
ქ. ბოლნისი	8
ქ. გორი	9
ქ. დედოფლისწყარო	10
ქ. ზესტაფონი	11
ქ. თბილისი	12
ქ. თელავი	13
ქ. ლაგოდეხი	14
დ. მესტია	15
ქ. საჩხერე	16
ქ. ქუთაისი	17
დ. ფასანაური	18
საშუალო წლიური მონაცემები	19

შესავალი

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის „გარემოს ეროვნული სააგენტოს“ გარემოს დაბინძურების მონიტორინგის დეპარტამენტის ფუნქციას წარმოადგენს საქართველოს ტერიტორიაზე სხვადასხვა დონის ბუნებრივი და ანთროპოგენური დატვირთვით გამოწვეული დაბინძურების ხარისხის დადგენა, ატმოსფერულ ჰაერზე დაკვირვების სტაციონარული პუნქტებისა და ექსპედიციების მეშვეობით ატმოსფერული ჰაერის, წყლების, ატმოსფერული ნალექების, შავი ზღვის და ნიადაგის ქიმიური, ბიოლოგიურ და მიკრობიოლოგიურ დაბინძურებაზე, აგრეთვე ბუნებრივ რადიაციულ ფონზე რეგულარული დაკვირვებების წარმოება და გარემოს ფიზიკური ფაქტორების (ელექტრომაგნიტური ველი, ხმაური და სხვა) დონეების განსაზღვრა.

წელიწდეულში მოცემულია საქართველოს ტერიტორიაზე 2017 წელს ჩატარებული γ-გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის გაზომვების შედეგები.

წელიწდეული მომზადებულია გარემოს დაბინძურების მონიტორინგის უფროსის მოადგილის თამარ მაღლაკელიძისა და მონაცემთა ბაზების ადმინისტრირების სამმართველოს უფროსი სპეციალისტის მარინა ზულიევას მიერ.

წელიწდეულის მომზადებაში მონაწილეობა მიიღო გარემოზე ტექნოგენური ზემოქმედების შეფასებისა და საექსპედიციო მომსახურების სამმართველოს წამყვანმა სპეციალისტმა გურამ ნარსიამ.

პასუხისმგებელი შემსრულებელი გარემოს დაბინძურების მონიტორინგის დეპარტამენტის უფროსი მარინე არაბიძე.

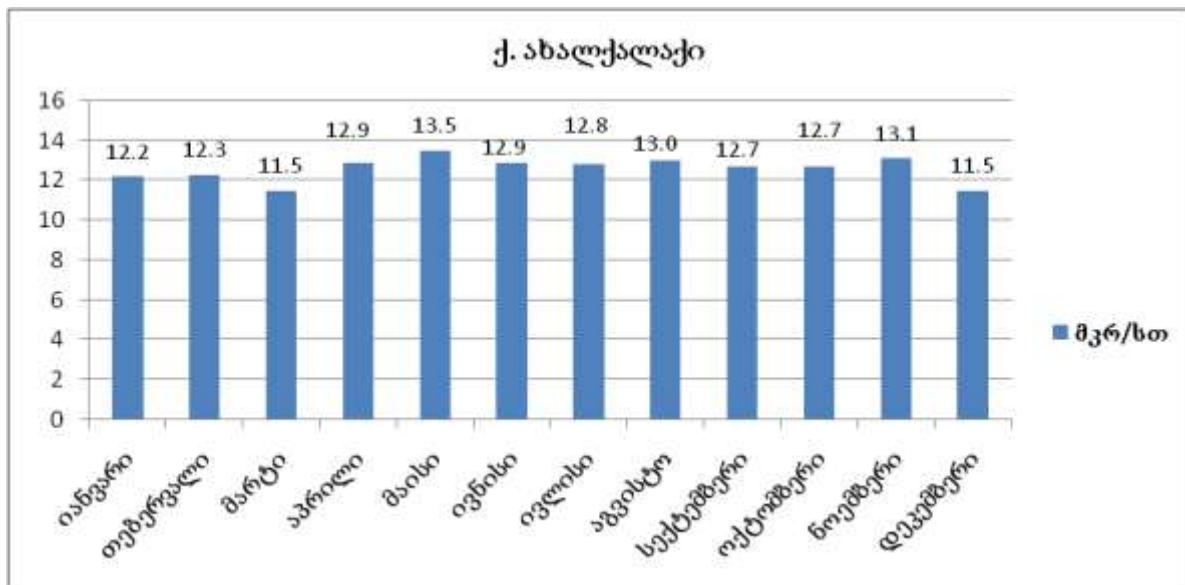
γ-გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის შეფასების მონიტორინგის სისტემა

2017 წელს γ-გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის გაზომვები ტარდებოდა საქართველოს 14 დასახლებულ პუნქტში, აქედან ადრეული შეტყობინების სისტემაში შემავალ შვიდ სადგურზე უწყვეტ ავტომატურ რეჟიმში. ავტომატური სადგურები ფუნქციონირებს შემდეგ დასახლებულ პუნქტებში: თბილისი, ბათუმი, ახალციხე, ბოლნისი, თელავი, ქუთაისი და მესტია. წელიწდეულში მოცემულია ამ ქალაქებში განთავსებული ავტომატური სადგურების გაზომვების შედეგები.

წელიწდეულში ასევე მოყვანილია საქართველოს 5 ქალაქში: საჩხერეში, დედოფლისწყაროში, ახალქალაქში, ლაგოდეხსა და გორში ხელსაწყოთი ДРГ-01Т, ხოლო ფასანაურსა და ზესტაფონში ხელსაწყოთი Polimaster PM 1621 ჩატარებული გაზომვების შედეგები.

ქ. ახალქალაქი

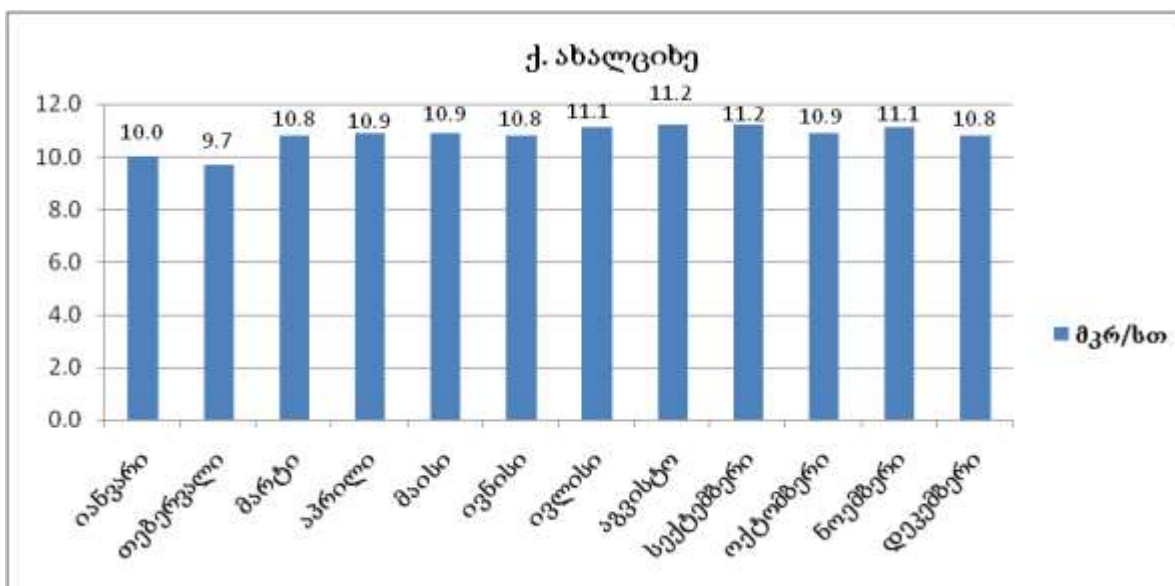
ქ. ახალქალაქში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის გაზომვა წარმოებდა ხელსაწყოთი ДРГ-01Т1. მისი ყოველდღიური მნიშვნელობები მერყეობდა 10 მკრ/სთ-დან 16 მკრ/სთ-მდე, რაც ბუნებრივი რადიაციული ფონის ფარგლებშია მაქსიმალური საშუალო თვიური კონცენტრაცია 13.5 მკრ/სთ აღინიშნა მაისის თვეში. საშუალო წლიურმა მნიშვნელობამ კი შეადგინა 12.6 მკრ/სთ. ქალაქ ახალქალაქის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები მოცემულია ნახ. 1-ზე.

ნახ. 1. ქ. ახალქალაქის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები

ქ. ახალციხე

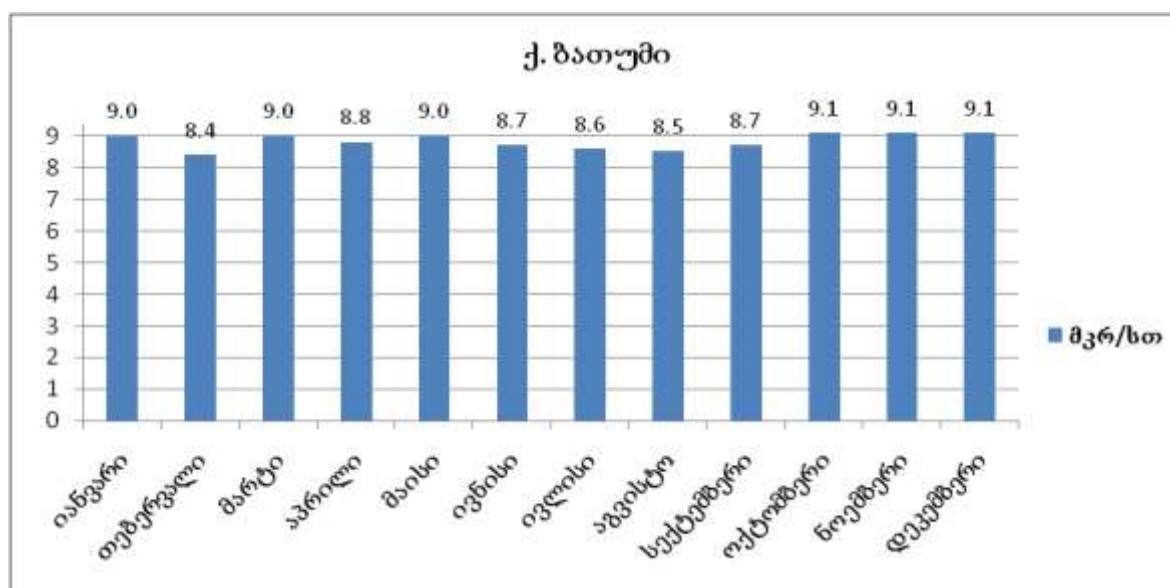
ქ. ახალციხეში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის გაზომვა წარმოებდა ავტომატურ რეჟიმში. მისი ყოველდღიური მნიშვნელობები მერყეობდა 8.7 მკრ/სთ-დან 17.8 მკრ/სთ-მდე, რაც ბუნებრივი რადიაციული ფონის ფარგლებშია. მაქსიმალური საშუალო თვიური კონცენტრაცია 11.2 მკრ/სთ აღინიშნა აგვისტოსა და სექტემბერში. საშუალო წლიურმა მნიშვნელობამ კი შეადგინა 10.8 მკრ/სთ. ქალაქ ახალციხის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები მოცემულია ნახ. 2-ზე.

ნახ. 2. ქ. ახალციხის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები

ქ. ბათუმი

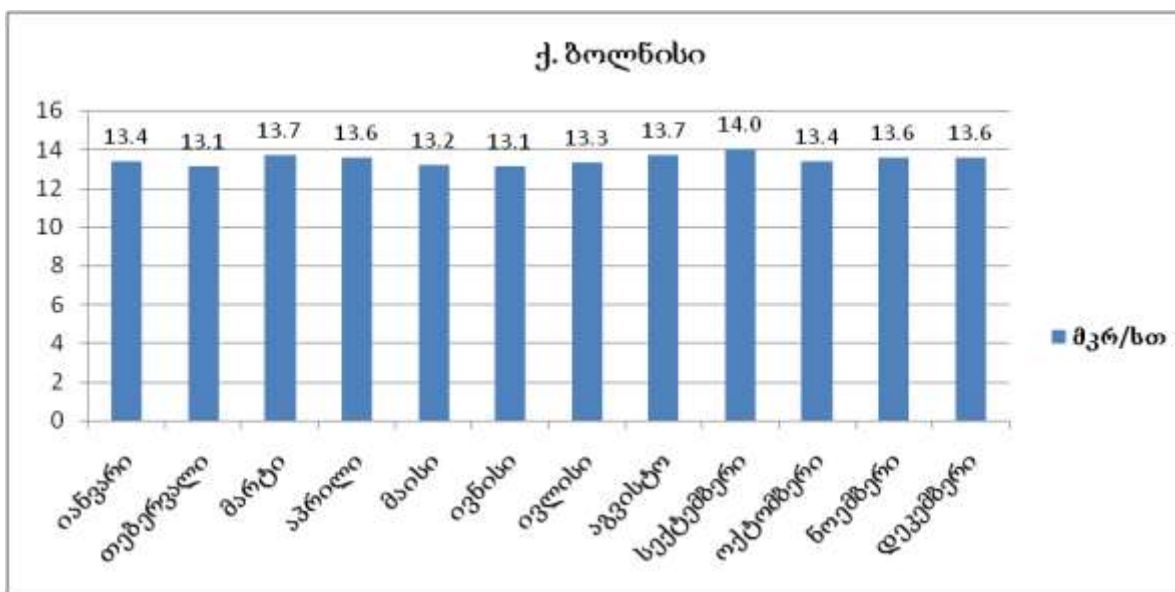
ქ. ბათუმში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის გაზომვა წარმოებდა ავტომატურ რეჟიმში. მისი ყოველდღიური მნიშვნელობები მერყეობდა 6.2 მკრ/სთ-დან 15.1 მკრ/სთ-მდე, რაც ბუნებრივი რადიაციული ფონის ფარგლებშია. მაქსიმალური საშუალო თვიური კონცენტრაცია 9.1 მკრ/სთ აღინიშნა ოქტომბერში, ნოემბერსა და დეკემბერში. საშუალო წლიურმა მნიშვნელობამ კი შეადგინა 8.8 მკრ/სთ. ქალაქ ბათუმის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები მოცემულია ნახ. 3-ზე.

ნახ. 3. ქ. ბათუმის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები

ქ. ბოლნისი

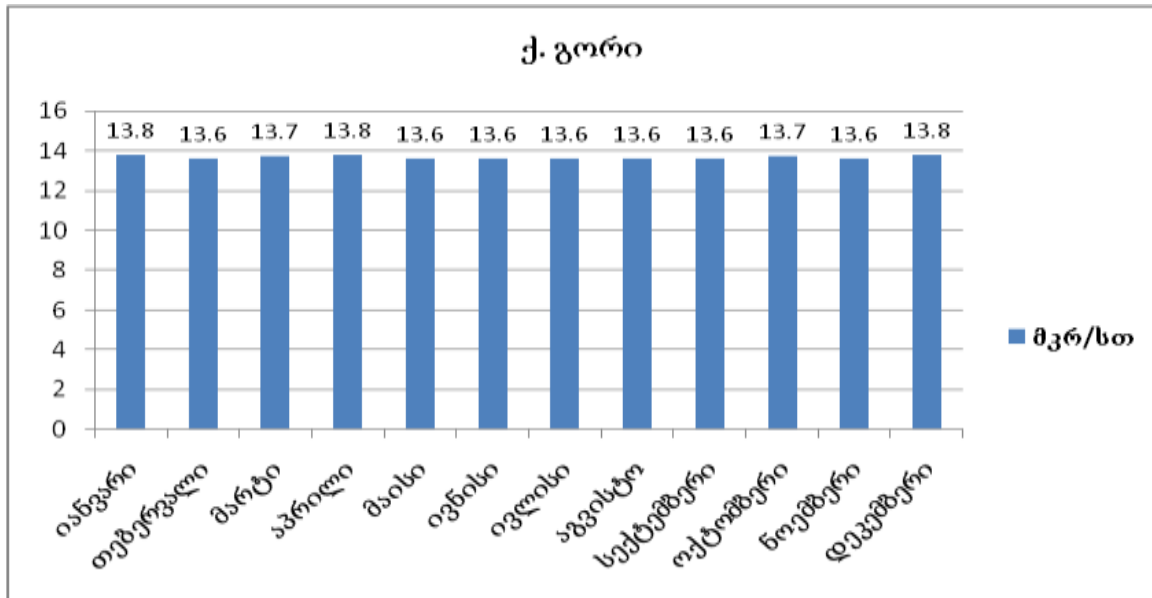
ქ. ბოლნისში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის გაზომვა წარმოებდა ავტომატურ რეჟიმში. მისი ყოველდღიური მნიშვნელობები მერყეობდა 12 მკრ/სთ-დან 22.7 მკრ/სთ-მდე, რაც ბუნებრივი რადიაციული ფონის ფარგლებშია. მაქსიმალური საშუალო თვიური კონცენტრაცია 14.0 მკრ/სთ აღინიშნა სექტემბრის თვეში. საშუალო წლიურმა მნიშვნელობამ კი შეადგინა 13.5 მკრ/სთ. ქალაქ ბოლნისის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები მოცემულია ნახ. 4-ზე.

ნახ.4. ქ. ბოლნისის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები

ქ. გორი

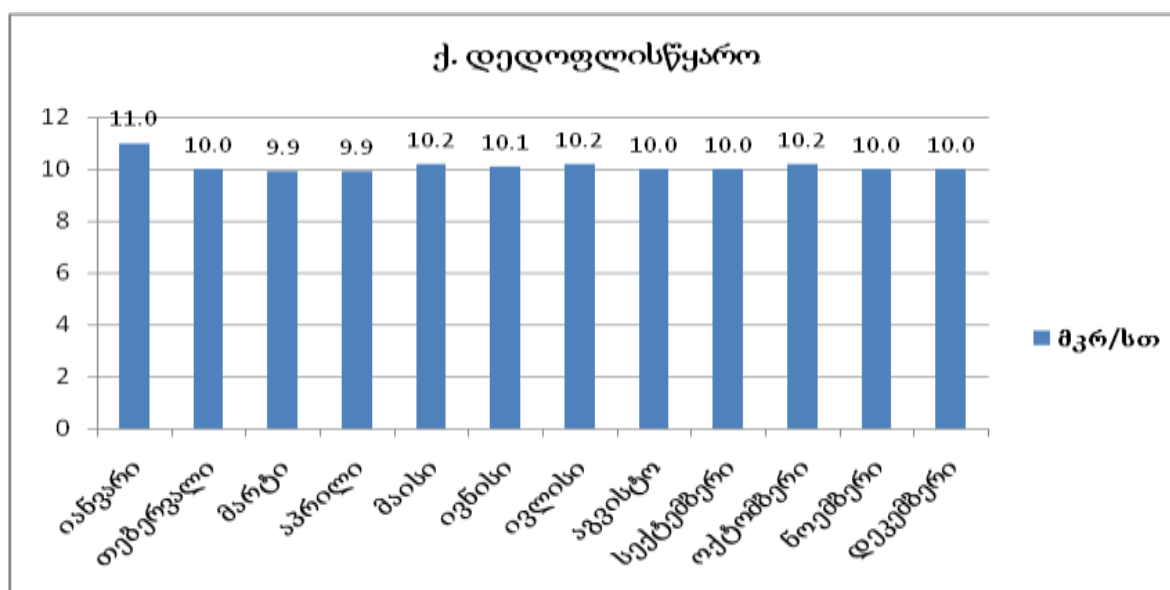
ქ. გორში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის გაზომვა წარმოებდა ხელსაწყოთი ДРГ-01Т1. მისი ყოველდღიური მნიშვნელობები მერყეობდა 12 მკრ/სთ-დან 16 მკრ/სთ-მდე, რაც ბუნებრივი რადიაციული ფონის ფარგლებშია. მაქსიმალური საშუალო თვიური კონცენტრაცია 13.8 მკრ/სთ აღინიშნა იანვარში, აპრილსა და დეკემბერში. საშუალო წლიურმა მნიშვნელობამ კი შეადგინა 13.7 მკრ/სთ. ქ. გორის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები მოცემულია ნახ. 5-ზე.

ნახ.5. ქ. გორის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები

ქ. დედოფლისწყარო

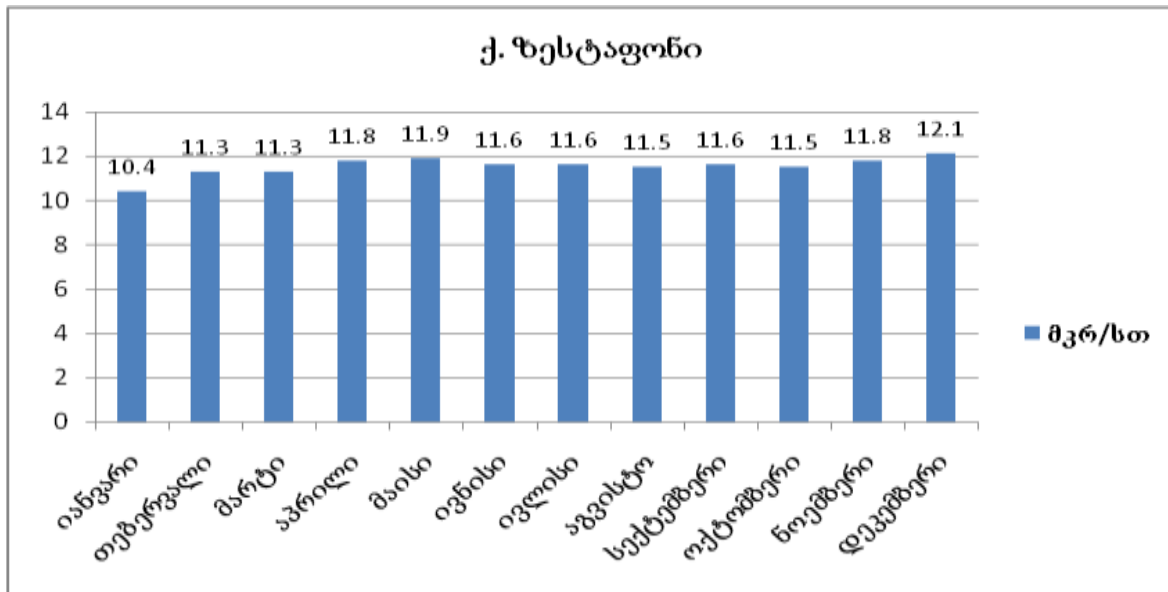
ქ. დედოფლისწყაროში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის გაზომვა წარმოებდა ხელსაწყოთი ДРГ-01Т1. მისი ყოველდღიური მნიშვნელობები მერყეობდა 8 მკრ/სთ-დან 12 მკრ/სთ-მდე, რაც ბუნებრივი რადიაციული ფონის ფარგლებშია. მაქსიმალური საშუალო თვიური კონცენტრაცია 11.0 მკრ/სთ აღინიშნა იანვრის თვეში. საშუალო წლიურმა მნიშვნელობამ კი შეადგინა 10 მკრ/სთ. ქ. დედოფლისწყაროს ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები მოცემულია ნახ. 6-ზე.

ნახ.6. ქ. დედოფლისწყაროს ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები

ქ. ზესტაფონი

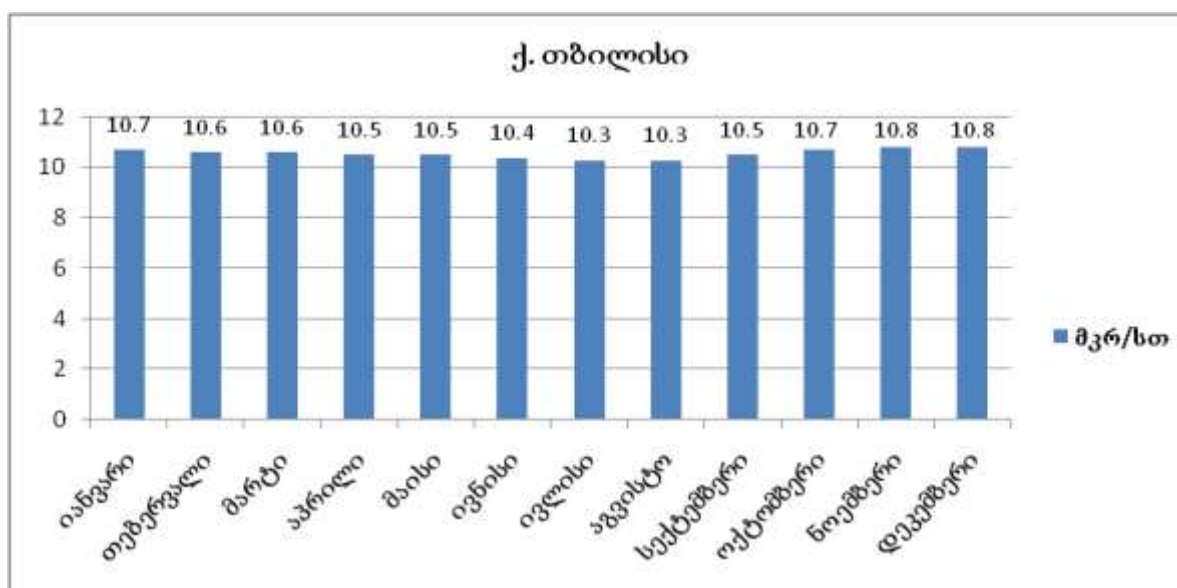
ქ. ზესტაფონში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის გაზომვა წარმოებდა ხელსაწყოთი Polimaster PM 1621. მისი ყოველდღიური მნიშვნელობები მერყეობდა 9 მკრ/სთ-დან 13 მკრ/სთ-მდე, რაც ბუნებრივი რადიაციული ფონის ფარგლებშია. მაქსიმალური საშუალო თვიური კონცენტრაცია 12.1 მკრ/სთ აღინიშნა დეკემბრის თვეში. საშუალო წლიურმა მნიშვნელობამ კი შეადგინა 11.5 მკრ/სთ. ქ. ზესტაფონის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები მოცემულია ნახ. 7-ზე.

ნახ.7. ქ. ზესტაფონის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები

ქ. თბილისი

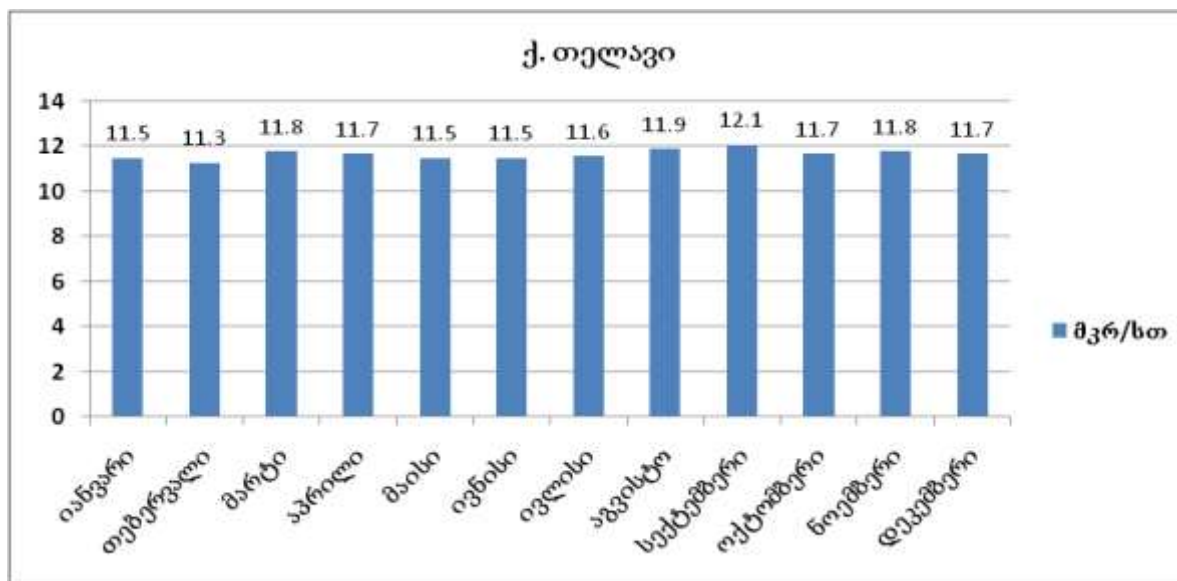
ქ. თბილისში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის გაზომვა წარმოებდა ავტომატურ რეჟიმში. მისი ყოველდღიური მნიშვნელობები მერყეობდა 9.6 მკრ/სთ-დან 15.1 მკრ/სთ-მდე, რაც ბუნებრივი რადიაციული ფონის ფარგლებშია. მაქსიმალური საშუალო თვიური კონცენტრაცია 10.8 მკრ/სთ აღინიშნა ნოემბერსა და დეკემბერში. საშუალო წლიურმა მნიშვნელობამ კი შეადგინა 10.5 მკრ/სთ. ქალაქ თბილისის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები მოცემულია ნახ. 8-ზე.

ნახ.8. ქ. თბილისის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები

ქ. თელავი

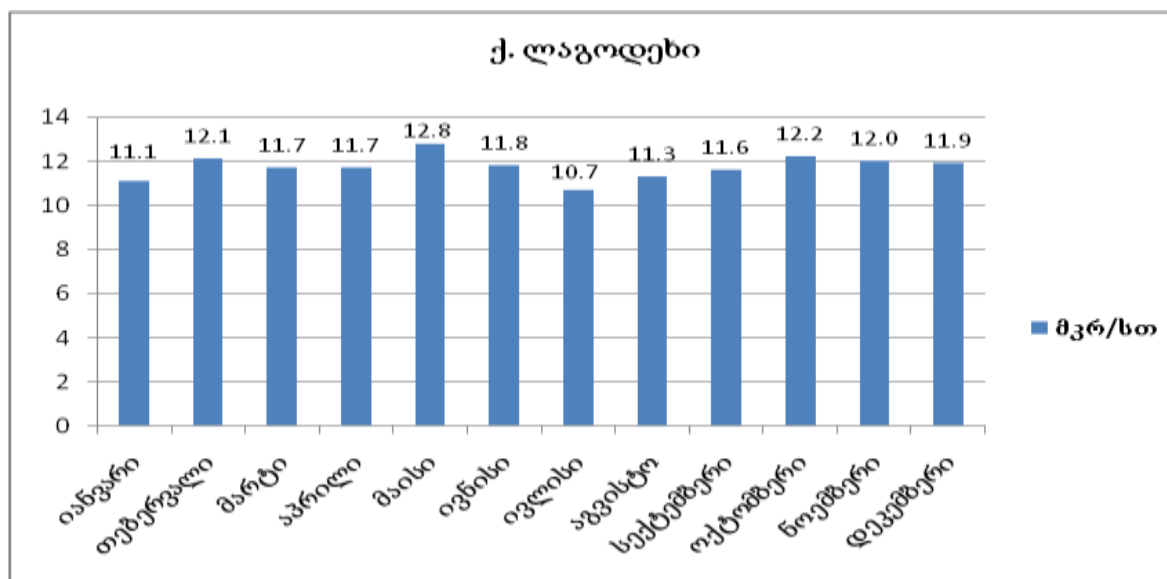
ქ. თელავში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის გაზომვა წარმოებდა ავტომატურ რეჟიმში. მისი ყოველდღიური მნიშვნელობები მერყეობდა 10.3 მკრ/სთ-დან 19.8 მკრ/სთ-მდე, რაც ბუნებრივი რადიაციული ფონის ფარგლებშია. მაქსიმალური საშუალო თვიური კონცენტრაცია 12.1 მკრ/სთ აღინიშნა სექტემბრის თვეში. საშუალო წლიურმა მნიშვნელობამ კი შეადგინა 11.7 მკრ/სთ. ქალაქ თელავის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები მოცემულია ნახ. 9-ზე.

ნახ.9. ქ. თელავის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები

ქ. ლაგოდები

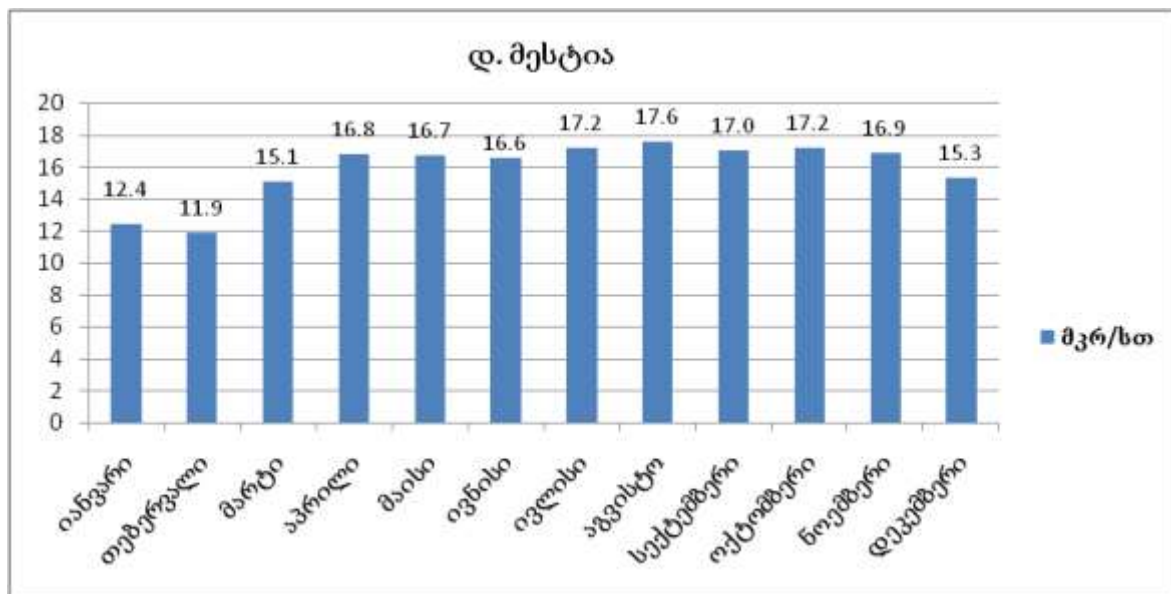
ქ.ლაგოდებში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის გაზომვა წარმოებდა ხელსაწყოთი ДРГ-01Т1. მისი ყოველდღიური მნიშვნელობები მერყეობდა 8 მკრ/სთ-დან 14 მკრ/სთ-მდე, რაც ბუნებრივი რადიაციული ფონის ფარგლებშია. მაქსიმალური საშუალო თვიური კონცენტრაცია 12.8 მკრ/სთ აღინიშნა მაისის თვეში. საშუალო წლიურმა მნიშვნელობამ კი შეადგინა 11.7 მკრ/სთ. ქ. ლაგოდების ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები მოცემულია ნახ. 10-ზე.

ნახ.10. ქ. ლაგოდების ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები

დ. მესტია

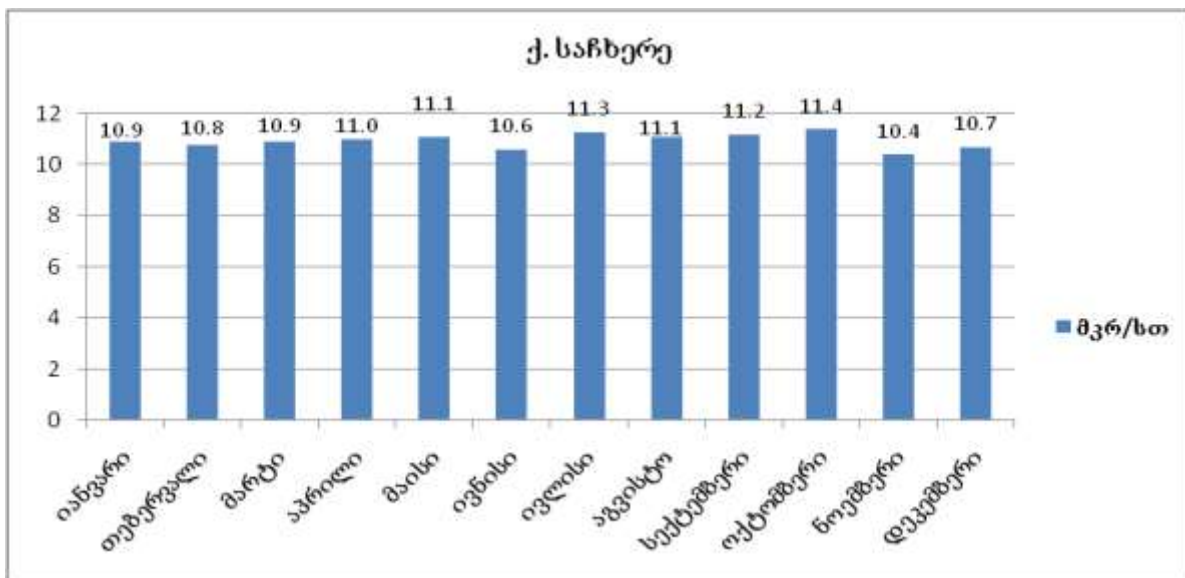
დ. მესტიაში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის გაზომვა წარმოებდა ავტომატურ რეჟიმში. მისი ყოველდღიური მნიშვნელობები მერყეობდა 10.5 მკრ/სთ-დან 23.8 მკრ/სთ-მდე, რაც ბუნებრივი რადიაციული ფონის ფარგლებშია. მაქსიმალური საშუალო თვიური კონცენტრაცია 17.6 მკრ/სთ აღინიშნა აგვისტოს თვეში. საშუალო წლიურმა მნიშვნელობამ კი შეადგინა 15.9 მკრ/სთ. ქალაქ მესტიის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები მოცემულია ნახ. 11-ზე.

ნახ. 11. დ. მესტიის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები

ქ. საჩხერე

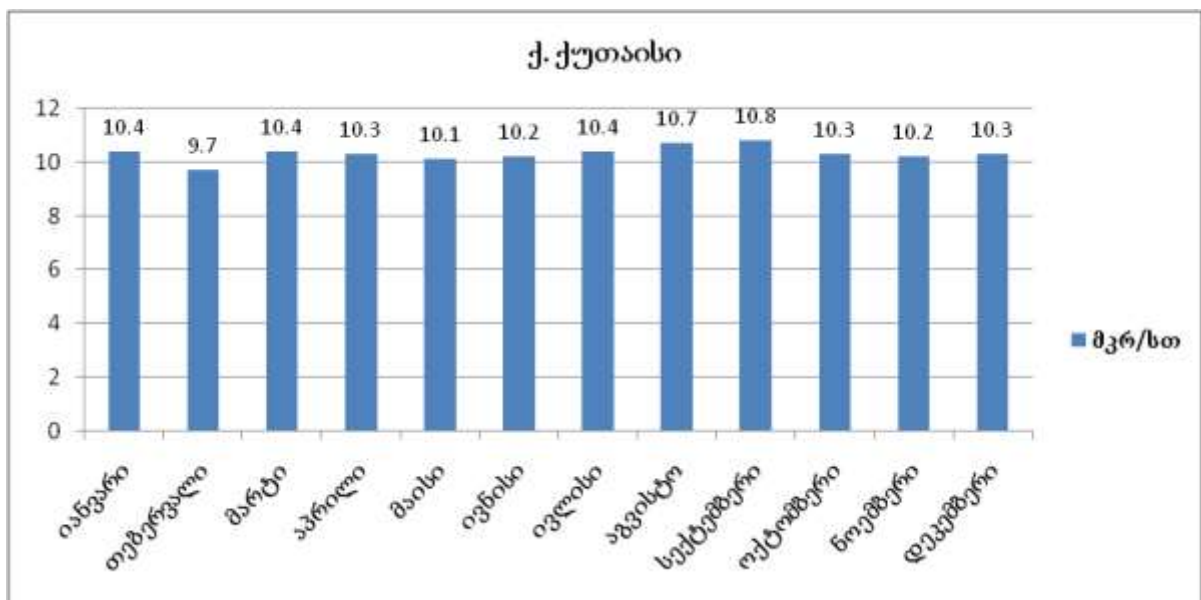
ქ. საჩხერეში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის გაზომვა წარმოებდა ხელსაწყოთი ДРГ-01Т1. მისი ყოველდღიური მნიშვნელობები მერყეობდა 7 მკრ/სთ-დან 13 მკრ/სთ-მდე, რაც ბუნებრივი რადიაციული ფონის ფარგლებშია. მაქსიმალური საშუალო თვიური კონცენტრაცია 11.4 მკრ/სთ აღინიშნა ოქტომბრის თვეში. საშუალო წლიურმა მნიშვნელობამ კი შეადგინა 11 მკრ/სთ. ქალაქ საჩხერის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები მოცემულია ნახ. 12-ზე.

ნახ. 12. ქ.საჩხერის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები

ქ. ქუთაისი

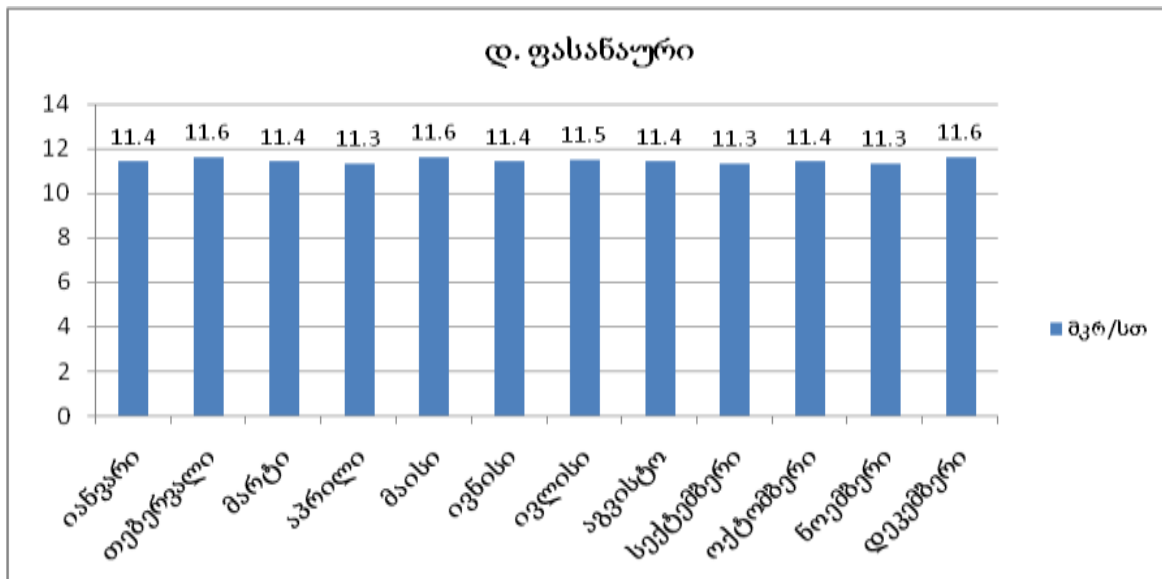
ქ. ქუთაისში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის გაზომვა წარმოებდა ავტომატურ რეჟიმში. მისი ყოველდღიური მნიშვნელობები მერყეობდა 8.1 მკრ/სთ-დან 18.6 მკრ/სთ-მდე, რაც ბუნებრივი რადიაციული ფონის ფარგლებშია. მაქსიმალური საშუალო თვიური კონცენტრაცია 10.8 მკრ/სთ აღინიშნა სექტემბრის თვეში. საშუალო წლიურმა მნიშვნელობამ კი შეადგინა 10.3 მკრ/სთ. ქალაქ ქუთაისის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები მოცემულია ნახ. 13-ზე.

ნახ. 13. ქ. ქუთაისის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები

დ. ფასანაური

დ. ფასანაურში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის გაზომვა წარმოებდა ხელსაწყოთი Polimaster PM 1621. მისი ყოველდღიური მნიშვნელობები მერყეობდა 10 მკრ/სთ-დან 14 მკრ/სთ-მდე, რაც ბუნებრივი რადიაციული ფონის ფარგლებშია. მაქსიმალური საშუალო თვიური კონცენტრაცია 11.6 მკრ/სთ აღინიშნა თებერვალში, მაისსა და დეკემბერში. საშუალო წლიურმა მნიშვნელობამ კი შეადგინა 11.4 მკრ/სთ. დ. ფასანაურის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები მოცემულია ნახ. 14-ზე.

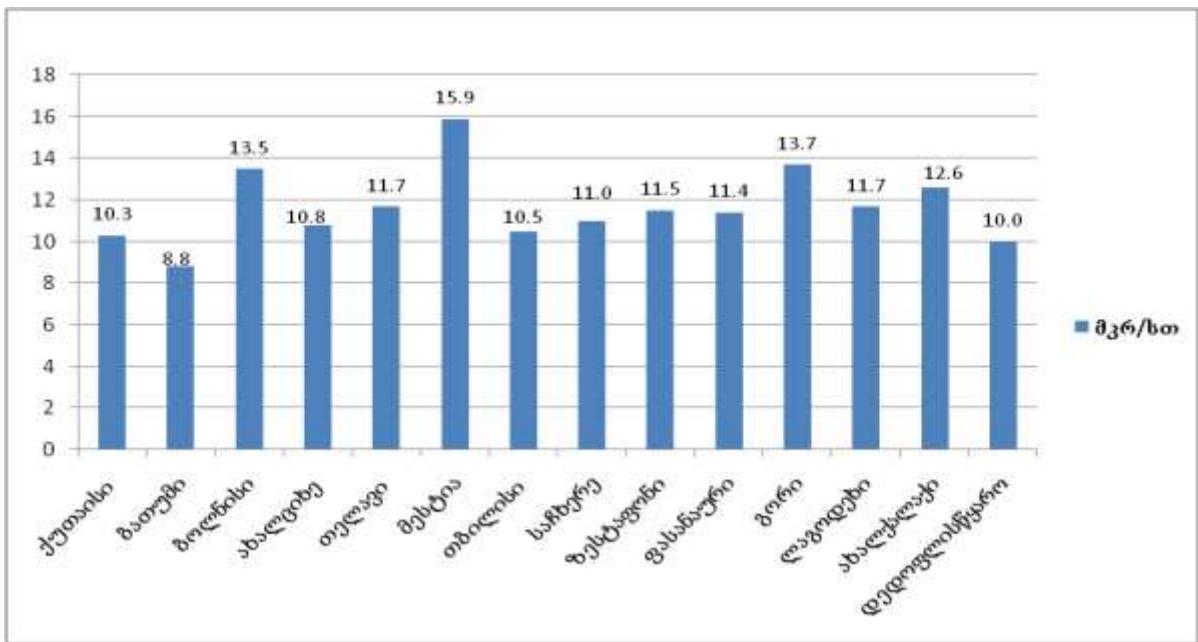

ნახ.14. დ. ფასანაურის ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო თვიური მნიშვნელობები

საშუალო წლიური მონაცემები

საქართველოს ქალაქების ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო წლიური მნიშვნელობები მერყეობდა 8.8 მკრ/სთ-დან 15.9 მკრ/სთ-მდე, რაც ბუნებრივი რადიაციული ფონის ფარგლებშია. ყველაზე მაღალი საშუალო წლიური მნიშვნელობა 15.9 მკრ/სთ აღინიშნა ქ. მესტიაში, ხოლო ყველაზე დაბალი - 8.8 მკრ/სთ ქ.ბათუმში.

საქართველოს ქალაქების ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო წლიური მნიშვნელობები მოცემულია ნახ. 15-ზე.

ნახ.15. საქართველოს ქალაქების ატმოსფერულ ჰაერში γ -გამოსხივების ექსპოზიციური დოზის სიმძლავრის საშუალო წლიური მნიშვნელობები

